

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по-
неділях і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.

Передплата
10 зр.

Про школи і учителів.

Вчера подали ми в скороченю справоздане соймової адміністраційної комісії про розвій буковинського шкільництва 1896 року. Над сим справозданем і прелімінарем шкільним веда ся 23-го лютого с. р. в буковинській соймі широка нарада, безперечно найцікавіша з цілої теперішньої сесії соймової. Са нарада виявила найліпше добрі наміри правительства, а заразом трудне положене его і неприхильність Мустацької компанії до учителів.

Посол Вольчинський відчитав справоздане фінансової комісії про преліминар фонду шкільного на рік 1897. Торік на школи було призначено 22½ кр. додатку. На сей рік призначили 30 кр. додатку, а проте о підвишене платні учителів годі ще думати.

Хід наради був такий:

Перший промовив президент краю граф Гоєє. Він сказав: Сегорічний преліминар шкільний — то перший правдивий преліминар. (Давніші полягали на фальшивім обчисленю, так що край мусів зробити 130.000 зр. довгу на школи і довг тепер треба сплачувати). Є надія, що від тепер фонд шкільний управильнить ся; жаль тільки, що й нині годі перевести підвишеня платні учителів. Се підвишене доконче потрібне і не даром займає сойм уже тільки літ.

Підвишене я вважаю потрібним з двох причин: раз з загально людского становища, бо ту не потрібно поясненя, що учителі з теперішньою платнею не можуть жити по людски і бути вдоволенім зі свого звания (облики: зовсім справедливо!). До тяжких клопотів, що походять із самого звания учительського, додучуть ся не менше тяжкі клопоти о хліб — і справді треба дивувати ся, що наші учителі серед таких гірких обставин таки працюють радо. (Облики: Т о п р а в д а !) А друга причина,

задля якої доконче потрібне підвишене платні учителів, також не менше важна. Звісна річ, що учителів все за мало, і то не длятого, щоб семинарія учительська була зле уладжена, лише тому, що абітурієнти по матурі волять шукати иншого занятя, як учительського (Т о п р а в д а !) Впрочім сама фінансова комісія узнає потребу підвишеня платні учителів, лише каже, що по ки-що годі се перевести. Я думаю, що і на будуче не буде ся справа легша, як нині.

Виділ краєвий просив раду шкільну, щоби винайшла які способи для підвишеня платні учителів. Рада шкільна подала два способи, один дотеп-рішний, т. е. підвишене додатку на школи. На мою думку сей додаток був доси справді за низький в порівнаню з иншими краями. Другий спосіб ради шкільної був такий, щоби і місто Чернівці давало краєвий додаток на школи. Але против того другого способу повстала фінансова комісія; каже, що годі місто втягати до того, бо має великі видатки на будову шкіл. Я думаю, що сей спосіб не був би злий. Видатки на будову шкіл, а на шкільництво треба відрізняти. Власть шкільна не має ніякого впливу на будову шкіл; плани дорогі чи дешеві укладають собі самі громади. Тимчасом о поступ шкільництва в краю обовязане дбати і місто.

На то відповів посол Кохановський старший і боронив місто Чернівці. Оно багато зробило для розвою шкільництва і славне зі свого стараня о школи. І тепер дальше старає ся. Жадати від него, щоби причинило ся до підвишеня платні учителів в краю — то несправедливо. Своім учителям місто вже підвищило платню.

Барон Мустаца замітив ту, що несправедливо кажуть, мовби то в нашім краю за низькі були податки; они за 80 літ в четверо побільшили ся. З втягнення Чернівців до оплати додатків на фонд шкільний не сподіває ся багато доброго; впрочім місто й без того платить великі податки. Жадати від дідачів, щоби платили більший податок на шкільні ціли, також

не справедливо, бо они із шкіл не мають ніякого (?) хісна. Повинно бути так, як в инших державах, що сама держава удержує народні школи. (Цікаво, що такий автономіст, як Мустаца, нараз захотів віддати школи під управу правительства, аби лише пани не потребували більше платити на школи... — Ред.)

Ректор університету др. Рощман підхопив сю незвичайну в Мустаці думку і взяв его на глум. Поправив его в тім, що н. пр. в Німеччині кождий край дбає сам про свої школи, в Швайцарії кождий кантон. Що-до скорлого зросту податків на Буковині, замітив бесідник, що й в инших краях те саме стало ся. Дідичам легко платити податок, а тяжко лиш селянам. Так само властители каменіць не мають чого нарікати, бо деінде такі самі каменичники платять далеко більший податок. Податок не спинить розвою міста, бо звісна річ, що богачі тепер будують каменіць на спекуляцію, а тільки нарікають на малі доходи. — Треба — каже — впрочім признати, що шкільництво на Буковині справді високо підняло ся, але о підвишене платні учителів доконче треба старати ся, бо лише в той спосіб можна дістати добрих учителів. (О п л е с к и)

За учителями вступив ся також посол др. Рот. Пан президент краю сказав, що годі відкладати дальше справу підвишеня платні учителів; инакше шкільництво не буде розвивати ся. Я годжу ся з тим зовсім, бо в малій платні лежить причина недостатку молодих учителів. Як би була фінансова комісія предложила сю справу в соймі, то були би гроші на ту ціль найшли ся. Годі дурити учителів обіцянками. Тому прошу ухвалити резолюцію, щоби виділ краєвий заяв ся доконче сею справою і на слідуєчій сесії подав проект закона до того.

Посол Вольчинський замітив на то, що легко говорити о підвишеню платні учителів — тим навіть можна зискати собі їх ласку — але трудно віднайти на се гроші. Вже й так підвишено додаток з 22½% на 30%; против дальшо-

ЗАЛІСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

II.

На другий день по тім нещастю з-рана дідач Залісея Заборовський вертав зажурений з поля, котре ходив оглядати, коли за парком коло каплиці стрітив свою доньку Маню, як ішла з великим вінком з живих цвітів на гріб матери, куди щодня ходила.

— Ти знову на гріб? — спитав Заборовський з легеньким докором в голосі. — Опамятай ся, дівчино! Вже три неділі минуло від смерти матери, — час погодити ся з думкою, що она не верне ся. А ти геть змарніла з того жалю і плачу!

— Коли-ж мені, тату, лекше стає, як виплачу ся — відповіла Маня і глянула так благаючо на батька, що у него від здержуваного зворушеня тільки кутики уст тремтіли.

— Добре, добре! — казав він. — Се з твоєї сторони красно, що не забуваєш матери, але вважай, дитино, ще й ти сама

готова мені захорувати, а се мені до тих клопотів, які вже маю, зовсім не потрібне. Знаєш, Маню, ми стратили вчера що найменше з десять тисяч. В лісі дерев наломало сотками, а в полі збіже злягло так, що ледви, чи підойме ся. Тяжкий рік... Ну, йди, йди, Маню, а не бав ся там довго на гробі, бо хоч сонце сьвітить, але холодно і вогко, ще перестудиш ся. А не плач, дитинко, Божа воля... мусимо їй піддати ся.

Дідач відвернув ся від доньки, бо ему самому закрутили ся сльози в очах.

— Я верну небавом! — сказала ще дівчина і пішла на маленьке кладовище коло каплиці.

Недалеко двора, за великим старим парком, при дорозі, стояла мурована, гарна каплиця, яку ще отець Заборовського вибудував на памятку своєї покійної жінки, котрої домовина находила ся в пивниці каплиці. Та маленька, люба на око сьвятиня Божа, в котрій не змістило би ся більше, як пятьдесят осіб, стояла мов у вінку з густого, зеленого живоцлоту, що великим і високим прямокутником обняв місце вічного спочинку не лише матери Заборовського, але й цілої родини его, котра колись жила в Залісею, а тепер відпочивала ту, на

своім окремім кладовищі, з далека від хлопского кладовища там за селом з его запалими могилками та похилими хрестами. Як за життя свого, так і по смерти своїй батько Заборовського, великий аристократ, не бажав собі товариства хлопів і для своєї родини заложив окреме кладовище. І так вся паньска родина лежала собі на самоті, дармо що між нею були деякі члени, котрі любили селян і були би не мали нічого против того, як би спочили на тихім, меланхолійнім сільскім кладовищі в товаристві селян. Однак треба признати, що се маленьке паньске кладовище з плакучими березами в углах з алеєю обтинаних акацій від фіртки до каплиці, і великим цьвітником майже довкола каплиці, мало в собі щось величавого. А коли тут засьвітило весело сонце, то кладовище се не наводило на душу тяжкої пригнетаючої задуми, лише настрій потонувшої у тужливих мріях душі дівочої з задумчивим усьміхом на устах. Тут у тій каплиці відправляв нераз приїзжий латинський сьвященик богослужене.

Недавно, перед трома неділями, поховали тут паню Заборовску, матір Мані. Завішені над входом до гробівця, висіли ще зів'ялі вінки з похорону, квіти і стяжки.

го підвишена виступило би населене. А в краю біда. Я сам був за тим, аби Чернівці втягнути до того, але се тепер не можливе. Шо-до будинків шкільних, то они таки бувають за дорогі; треба би таньші будувати і не викидати грошей, котрі придали би ся на що инше. Від великих посілости жадати більшої помочи годі; она дає на школи пятину, а зі шкіль не має нічого, бо своїх дїтий туди не посилає. Най ті більше платять, що мають більшу користь. Піднесено також гадку, щоби держава переняла народні школи на себе. Ми вже здавна за тим. Маємо свій православний релігійний фонд і як би були з огляду на се дали нам конфесійні школи, то багато було би досягнуто ся. Против резолюції д-ра Рота не має нічого. Все залежить від відносин. Коли буде можна, то підвишимо платню; самі бачимо, що се потрібно. (Окликом: б р а в о !)

До тих заміток забрав ще раз слово гр. Гоєс. Згодив ся з відповіддю д-ра Рошмана Мустаці. Відтак довазував, що податки Буковини в порівняно з иншими краями на заході за низькі і чому так є, бо лиха господарка. Як би правительство мало взяти школи в опіку, він того не розуміє. Мусіло би наложити новий податок, а податникам все одно, чи податок на школи бере держава чи край. — Що-до будинків шкільних то він обстає за тим, що власть шкільна на се впливу не має. — Підвишене додатку на платню учительську — хоч досить значне (о 4 до 6%, але населене стерпить. — Відносини господарські на Буковині зовсім не гірші, як в инших західних краях; они ті самі, а проте як ту дбає ся о школи, а як там! На стілько знаю буковинське населене, щоби розуміти его потреби, спроможність і его нужду.

В справі тій, щоби більша посілість не причиняла ся більшими податками на школи, ніяк не можу згодити ся з п. Вольчинським. В иньких зібраннях так справи на ставлять, що коли дідичі не мають користи із школи, то не мають і платити. (Б р а в о). Більша посілість на Буковині повинна в тім взгляді поступати так, як більша посілість в иньших краях (б р а в о !)

Тому, що вже була пізна година, то засідане сойму відложено на пополудне. Оно було не менше цікаве. Задля недостачі місця здамо з него справу завтра-

Загальне безпосередне голосоване.

В буковинським соймі на засіданю дня 23. с. м. мотивував др. Рот своє внесене про зміну краювої виборчої ординації і зміну виборів до сойму краювого.

Бесідник зазначив, що не потрібно властво багато говорити на підперте того внесена, бо ся справа така знана загально і про неї писало ся вже тільки і говорило ся в раді державній, що вже було би лишним розбирати ще раз ту квестію. Після великих борб і аж коли два міністерства уступили задля того, зложили нарешті т. зв. реформу виборчу, через котру отримали право голосованя ті верстви народу, що досі були виключені від парламентарного життя. Не було нікого, хто би заперечив конечність втягнути до парламентарного життя неуправнені досі до вибору верстви народу, але і не було більшости для загального, рівного, безпосередного, виборчого права і таким способом зложило ся те, що називаємо виборчою реформою. Отже коли заступництво держави втягнуло нові верстви народу, то мусить тим скорше стати ся те саме в краєвм заступництві, бо було би нелогічним, щоби допускати деякі верстви народу до виборів до ради державної а не допускати їх до виборів до сойму краювого. Бо справи, над котрими радить сойм і рада державна, не розділені після ваги і соймові справи не суть зовсім менче важними, а противно дуже часто мають далеко більше значіне для краювого населеня, як ті справи, над котрими радить рада державна. Закони краєві поодиноких країв коронних в державі суть майже однакові. Для того дивує ся бесідник, що правительство не виступило в поодиноких соймах з проектами на розширене виборчого права, щоби тим способом завести в уставодавстві якусь однотайність. Та коли правительство залишило се, так мусять собі помагати самі сойми.

Бесідник промавляє за заведем безпосередного голосованя, доказуючи, що лише в той спосіб може виявити ся правдива воля народу і збиває таку думку, що анальфает не може сам голосувати, бо не буде умів дати собі з тим ради. Є багато анальфаетів, що дуже розумні люди, а багато людей, що уміють каліграфічно писати, таких дурних, як табака в розі (веселість). Бесідник вступав ся відтак за тайним голосованем. Нема потреби виховувати парламентарних героїв, що отверто голосують за му-

жом свого вибору, але треба виборцям дати можливість виконувати своє право після переконаня без посторонного впливу і контролі. Решта пунктів внесена є тільки вислідком тих двох годовних точок. Жадане в тім внесено, щоби проект закона предложено в слідуючій сесії, оправдане тим бажанем, щоби нові виборці прийшли вже до урни при виборах до сойму в р. 1898. Бесідник вносить передати комісії своє внесене. (О плески. — Принято).

Події на Креті.

Ситуация на веході не змінила ся до тепер, хотай відносини заостряють ся. Загально переконані люди, що Греція задовольнила би ся прилученем Крети і не виступила би агресивно на північній границі. Туреччина спустила ся в кретенській справі з правдиво турецьким фаталізмом на європейській держави, щоби они зробили порядок замість неї. Та хотай в Македонії збирають Турки свої сили, то запевняють в Царгороді, що до остатної хвилі виждати муть спокійно без зачіпки. Болгарске і сербске правительство не показує також великої охоти до війни мимо зворушеня населеня і запевняють, що для тих держав потрібний мир і спокійна праця.

А про те Греки виступають на Креті чим раз більше агресивно, а великі демонстрації народа в Атенах та в цілм краю, з котрими мусить солідаризувати ся навіть правительство, грозять завсїгда вибухом воєнної борби межі Грецією а Туреччиною. Як ми вже доносили, уважають таке рішуче виступлене Греції наслідком якоїсь тайної злуки з котроюсь з європейских держав. Котра се держава, годі зміркувати, а що не Росія, доказує єї заховане в кретенській справі та внутрішні реформи а особливо будова сибірської залізницї. До того потребує Росія спокою і ледво чи схоче піддержувати Грецію. Німецький цїсар заняв дуже рішуче становище сипротив Греків і зажадав, щоби перше, заким держави владуть ся в які небудь пересправи з ними, очистили Греки Крету з своїх війск. Англія запроєктувала натормісь заняти оружно Крету і надати єї автономію. Спершу хотїла віддати Англія протекторат грецькому королеви, тепер заострила ся ситуация так, що ніхто вже о тім не говорить. До проекту Англії присту-

Нині поклала тут Маня сьвіжий вінок, сперла ся о стїну гробівця, притулила голову до стїни і стояла так мовчки кілька хвиль, мов задеревїла. Єї тиха, похилена стать в чорній сукні відбивала ся виразно на білм тїї каплиці; тільки смутку було лише в тих темних низьких кипарисах, що стояли спокійно-сумно довкола лавки побіч каплиці. Веселі пташки щибетали, скакаючи по живоплотї та вигрівуючи ся до сонця по вчерашній бурі і стужі. Але молода дівчина не чула їх; по єї блідм личку котили ся німі, тихі слези. Мовчки відступила ся від гробу, присїла на сусїдній лавочці між кипарисами, оперла голову о поруче, затулила очи хустинкою і тихе хлипане перебило веселе щибетане пташок. У такім щоденнім плачу шукала сирота втихомирєня свого жалю. Виплакавши ся, могла відтак спокійнїше переживати цілий день. Ніхто тут з чужих звичайно не заходив і она могла спокійно тужити.

Тому не мило дїткнуло єї, коли почувла, як хтось отворив фіртку кладовища. Оглянула ся і побачила, що се йшов о. Левіцький. Здалека ще поклонив ся він їй, а підійшовши заговорив пернїий:

— Простїть, панно Маню, що вам перебиваю у вашій тузі. Знаю я, як ви любили свою маму і ціню високо ваш смуток.

Подав руку дівчині і на єї просьбу усїв коло неї на лавочці.

— Плачете? — спитав з співчутем, коли дівчина обтерла очи і старала ся бути спокійною.

— Коли-б ви знали, отче, як мені жаль!

— Певно, певно! — говорив о. Левіцький. — І є за ким плакати. Знав я вашу покійну маму двацять три роки. Була то особа, гідна любови і поважання всїх; ціле село любило єї, бо серце мала мило-серне до людскої недолї. І вже нема єї... Як той час минає! Так мені здає ся, як би я що йно торік прийшов до Залїєя. Тодї це ваша мати була молоденька, така як ви, може троха старша... Ви мабуть не більше лїт маєте, як девятьнайцять. Я-ж був на ваших хрестинах...

— Уже двацять буде.

— А так-так; ви ровесниця мого Генка. Боже, як той час минає!

Тут він замовк, думав щось через хвилину, а відтак глянув допитливо дівчині в очи:

— Вам певно дивно, чого я тут зайшов? — спитав ся.

— Ні! чого-ж би?

— Я йшов дорогою і через фіртку побачив вас. Думаю собі: вступлю і пораджу ся з вами.

— Прошу дуже; все зроблю, що можу.

— Ви знаєте пані, що по остатних виборах посла я з вашим батьком жию в незгоді. Колись ми жили собі як добрі сусїди в приязни; самі памятаєте, як часто бував я у вас в гостях; але підчас виборів склало ся таке, що я почув жаль до вашого батька, не з особистих причин, борони Боже, лише з причин суспільної натури, з національних причин. Вже як я й не люблю заводити політичних суперечок, але тоді підчас виборів не втерпів я, за багато мені було, сказав прикре слово — і ми загнували ся. Бог видить, як мені то не мило було й є, — бо як же так можна: на посла руских селян вибирати Поляка-дїдича, — але я би рад тепер погодити ся, а то тим більше, що маю просьбу до вашого тата, і то не від себе просьбу, тільки від села.

Дівчина дивила ся спокійно на сьвященника, на его короткозорі очи і вже сивіюче волосє, та на руки, в котрих нервово обертав палицю.

— Яка-ж то просьба? — спитала.

— Знаєте, вчєра погорїла нам церков. Тепер я не маю де правити ні служи бо-жої ні вських иньших функцій духовних. Тому я хотїв би просити вашого тата, чи не позволив би мені до часу в єїї каплиці правити богослужєня? Бодай лиш тоді, як би на дворі була слота; бо в погоду можу

пила зараз Італія, а інші держави не мають в засаді нічого проти неї.

Постійне енергічне виступлене спільної флотії проти повстанчих нападників зробило велике вражіння на острові і в Греції, хоча після інших донесень не мали повстанці потерпіти жадної шкоди при тій бомбардуванню і ціла акція виглядає на забавку. Також доноситься, що кораблі європейських держав пропускають без жадної перешкоди грецькі транспорти війська, живности і муніції. Колиб так справді було, то треба би хіба припускати дволичність в заходах дипломатії і виглядати не дуже певної будучности для європейського мира.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 25-го лютого 1897.

Конкурс. Виділ тов. „Руска Бесіда у Львові“ розписує сим конкурс на самостійного директора народного театру „Рускої Бесіди у Львові“: Услівя: 1) Обняте театру у власний заряд наступає дня 1-го квітня с. р. 2) Зложене відповідної кавції. 3) Предложено сьвідоцтво до теперішнього занятя. Подана належить внести на письмі найдалше до дня 15-го марця с. р. до виділу тов. „Руска Бесіда у Львові“ ринок ч. 10., де також засягнути можна близших поясень. — У Львові дня 17-го лютого 1897 р.

Оповіданє В. Будзиновского п. з. „Професор“, друковане в *Буковині* 1896 року в ч. 282, помістило *Кіевское Слово* чч. 3257 і 3258 з 16. і 17 лютого с. р. в російскім перекладі.

Переклади Шевченка на малярську мову. Дістаємо вістку з Будапешту, що тамошня малярська газета *Magyar Allam* помістила сим днями деякі поезії Шевченка в малярскім перекладі Николая Матея, руского сьвященника і малярского літерата. Малярскі літерати прийняли сї переклади з великим вдоволенем. Треба надіяти ся, що о. Матей видасть разом добірніші поезії Шевченка в малярскій одежі.

Виправа наукова. Дня 18-го лютого о год. 10. рано пуцено рівночасно в Берліні, Штрасбургі і Парижі балюни, заосмотрені в приряді реєструючі. Обсерваторія школи політехнічної у Львові просить всіх, щоби подали

правити і на дворі. Як думаєте, чи згодив би ся він на таке?

— Я думаю, що згодить ся — відповіла дівчина.

— Я хотів би ще нині поговорити о тім з вашим батьком. Чи застану его тепер дома?

— Застанете. Може би то лїпше так зробити? Я поговорю перше сама з татом, а ви, отче, потім прийдете... Бо... бо...

— Бо що?

— Прикро мені то, отче, сказати: тато гніває ся на вас таки дуже — відповіла Маня несміло, але й зараз поспішила ся додати: — Чей він мені того не відмовить, я буду сама просити.

— Просіть его, панно Маню! Зробіть се для мене і для села!

— Прошу прийти так за пів години — сказала дівчина і зараз зібрала ся до дому.

В пів години по тій розмові о Левіцкій несміло задукав до комнати Заборовского.

— Прошу! — відізвав ся Заборовский в комнаті і сам отворив двері. — Прошу близше, отче! Сїдайте!

Привітність Заборовского була якась холодна, горда, і немилу діткнула сьвященника. Заборовский на привіт не подав руки,

їй телеграфічно відомість, чи хто і коли побачив би котрийсь з тих балюнів, а рівночасно звертає ся до стаций обсервацийних, щоби подали їй свої обсервації метеорологічні з днів 17 -20 лютого.

Шевченкове сьвято у Львові, що назначене на день 9. марця, дало опозиціоністам нагоду розпочати і на тій точці свою дієрганізаційну роботу. Загальне народне сьвято хотять капаскї союзники використати для своїх опозиційних манїфестацій і намагають ся переперти проф. Романчука, щоби промавлєв вступне слово на сегорічнім сьвятї. Коли в спільнім комітеті для того сьвята радили вибрати бесідника на се сьвято з між інших видних Русинів, то опозиційні політики не допустили до голосованя над сею справою, а ужили такої штучки, що ніби то всі з поставлєних кандидатів на бесідників добрі, подїлили їх на дві часті, і на чолї обоїх частий поставили Романчука і др. Франка — та тепер зарядили голосованє, котру групу (!) перше просити. Видно, що були зручні в укладанню групи, бо перейшла ліста Романчука т. з. щоби его просити першого, а колиб він відмовив другого з лісти і т. д. Однакож академічна молодіж поставила тепер жаданє, що коли др. Франко не буде промавлєти, так один з молодіжи нехай забере слово яко другий бесідник. На те комітет не пристав і заступники Академічної Громади заявили, що відтягають ся від участі. Мимо повтореного запрошеня від сьвяточного комітету заявила Академічна Громада, що руска молодіж академічна ніяк не може узнати проф. Романчука своїм речником і для того відтягає ся від вечерниць, на котрих він буде промавлєти. Та ще й деякі інші народні товариства не є заступлені у вечерковім комітеті, хоча радо приступили би до него, коли-б він не мав на цілі „робити політику.“ А певно, що сьвято нашого генія не повинно бути полем для попису для „практичних“ політиків, союзників народних запроданців.

На Крету хотїло вибрати ся кількох студентів львівского університету, одушевлєних послїдними подїями военними, а може і згадками офенбахівскої оперетки „Хороша Єлена,“ де веселою піснєю завзиває композитор „Auf nach Kreta!“ Отжеж хоробрї молодїї, а було їх кільканайцять, вислали тими днями письмо до грецького конзуля у Відні, щоби прислав їм на дорогу — гроший. Розуміє, ся що конзуль навіть не дав відповіді, не то гроший!

лише вказав фотель, на котрім о. Левіцкій сїв, не знаючи, від чоґо річ почати.

— Говорила мені донька, що ви хочете каплиці для своїх функцій — випередив Заборовский Левіцкого. — Я годжу ся і відступаю вам сї до часу, поки нова церков буде готова. В таких справах, будьте певні, я з вами суперечки заводити не буду. То для Бога...

— Громада і я будемо вам дуже вдячні за сїю ласку — промовив вкінци Левіцкій.

— Ну-ну! — перебив ему дїдич. — Лише дбайте, аби в каплиці і на кладовищи був такий порядок, як тепер.

— Буду старати ся.

— Як же буде з новою церквою? — питав ся Заборовский. — Дїстанете що з асекурації!

— Три тисячі — відповів сьвященник.

— То мало! Мені годї тепер причинити ся чимсь до конкуренції на церков, бо я сам зруйнований. Мусимо почекати може й кілька лїт.

— Аж кілька лїт?

(Дальше буде.)

Електрика є знаменитою принадою на риби. Недавно зробили досвід англійскї рибакї, що до невеликої сьвітлячої лампи електричної спущеної в море горнули ся тисячі риб і падали в наставлені сїти. Полів був такий значний, що приятелі тих німих звірат звернули ся до правительства о заборону того способу ловленя риб, так як зборонєне убиванє їх динамітом.

Трагедия в родині. В Тверскій губернії заботатів над міру торговельник деревом, селянин, Іван Круґлов. Майно его дійшло до мільонів. Двох синів і доньку виобразовав в школах твербурскіх. Доньку видав за лікаря, один з синів поселив ся яко лікар в Москві, а старший був при батьку і провадив дальше інтерес деревом. Сей і оженив ся з інтелігентною панянкою з Петербурга. Тількож від кількох лїт інтерес Круґлова став підупадати. Розписано одну ліцитацію по другій. Вкінци показало ся, що пасиви перейшли активи. Сю сумну вість о конкурсі привіз Круґлови син, почім виїхав в сусідне село, до другого свого маєтку. Жінка лишила ся при батьку. По хвили, коли Круґлов почув дзвінки відїздаючого сина, велів слугі покликати невістку до себе, а коли ся зявила ся в дверех хати, старий зняв з зимною кровью стрільбу з стїни і уцілив в невістку. На стріл збігла ся служба, а Круґлов з флегмою сказав ті слова: „Дивіть ся, що стало ся з Олею. Она була причиною нашого нещастя, бо до нашої хлопекї хати внесла паньскій звичай.“ Колиж служба взялась ратувати поцілену, старий приложив стрільбу до своєї голови і з другої цївки відобрав собі жите.

Кістяк мамута, в цілости захований, віднайдено перший раз минушого літа під Томском, в місци, де рівночасно подибано й слїди поконвічних людскіх осель. Відкрив се муляр, беручи пісок до будови собору і повідомив о тім зоолоґів Кащенка і Лемана. Кости мамута лежали на просторі 8 м. довгїм, а 3½ м. широкім. Коло кістяка знайдено слїди огнища, вугле, кремїнь і людскї кости.

Дрібні вісти. П. Вас. Яворский, радник дирекції скарбової в Бережанах і основатель тамошного „Боїана“, перенїс ся до Нового Санча. — В львівскіх кошарах архика. Кароля Людвика панує жолудковий тиф. Доси занедужали там 4 вояки. — Невідомий добродїї подарував львівскій політехніці свою велику бібліотеку і колекцію математичних, астрономічних і фізикальних інструментів. Дар представляє вартість звиш 40.000 зр. — В Іспанії панують такі морози, що в провінції Малаґа вимерзли скрізь цукрова тростина і помаранчеві дерева. Страти на цукровій тростині виносять 16 мільонів. В многих провінциях, особливо-ж в Малазї і Севїли грозить жителям голод. — В Петербургі ладять ся до обходу 200-лїтнього ювілею заснованя російскої столиці.

Телеграми „Буковини“.

З дня 25-го лютого 1897 року.

Будапешт. Угорске бюро кореспонденційне уповажненє заперечити поголоски про покликанє резервістів, закупно коний та всякі міри, що могли би викликати обаву хотьби частної мобілізації.

Берлін. З Царгороду доносять, що порта повідомила конзулів, що дві компанї турецкого війська знищили повстанці на Креті майже до нащадку. Остало ся тілько 60 жовнірів і один офіцир з цілого відділу. Повстанці замкнули надто Турків, разом з жінками і дїтьми. Заходи європейскіх командуючих офіцирів, щоби вимочи для Турків вільний вихід, остали дотепер без наслідків.

Канеа. Аґенция Стефана доносить: Конзулі Англїї, Італїї і Росїї, що повернули з Селїно з табору повстанців осьвідчили, що повстанці

мимо вивішена грецької хоругви згоджують ся разом з магомеданами на те, щоби європейські війська заняли також і їх околицю, бо єе єсть одиноким способом, щоби привернути мир; при тім запевняли, що до того вистало би 300 людей. Конзулі старали ся упокоїти повстанців і витолкувати їм, що мимо збройного виступлення Гревів супротив кретийської справи, мир може бути забезпечений тільки за згодою європейських держав. Заява конзулів зробила на повстанців велике вражінє.

Львів. Мати президента міністрів Баденюго померла нині рано. Похорони позавтра, президент міністрів приїжджає завтра.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і принимати з острожноєстю лише флажки зі значим знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празі.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсі свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток

для чемних діточок.“

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовленя приймає й редакция „Буковини.“

● Прекрасна повість Ольги Кобилянської **„Дарівна“** вийшла накладом книжкою, котра має 424 сторін, вісімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою нерекондованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісти написав Осип Маковей.

„Дарівна“ так своїм змістом, артистичним обробленєм, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новішими повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповіданє О. Я. Кониського **„В день съвятої волі“** за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповіданє Т. Галіна **„Перші Зорі“** за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

Перше і одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовеньству і всім вірним через Впреосєв. Митр. і Преосєв. Еп. Ординарияти всіх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, єсно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контраєкураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услїва і видає полїси і квїти в рускїм азиці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опрочентованя по 5 процент. І гаранція цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателїв, гостей і публицу, що я перебрав ієтнучий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делікатесів

— (заснований 1812 р.) —

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го линия с. р. і буду дальше вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сїй нагоді складаю сердечну подяку за довїре, оказанє так часто попередній фірмі, і прошу уклїнно, мати те саме довїре на дальше і для мене, при чїм запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о часті замовленя і пишущє з поважанєм

Стефан Гаїна.

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічїм закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зор“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспїшні	особові	мішані		поспїшні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
3 Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломїї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломїї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	347	941 1029	538
3 Букарешту, Яє, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яє, Букарешту	1203	717 1048	616
3 Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 612

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано. — Середно-європейский час ріжнить ся від львівського о 36 минут, а від черновецкого о 44 минут; коли на залїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мин., а на черновецкїм 12 год. 44 минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

